

TISKOVÁ ZPRÁVA 21. 6. 2022

ÚSTR se vinou špatného hospodaření minulého vedení nachází ve svízelné finanční situaci

Na začátku května nastoupilo do Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) nové vedení v čele s doc. PhDr. Ladislavem Kudrnou, Ph.D. Následující stručný přehled ilustruje, v jakém neutěšeném stavu se tato paměťová instituce aktuálně nachází.

1.

Ministerstvo financí České republiky podalo na základě vlastního auditního závěru trestní oznámení za škodu, která vznikla během nezdařené rekonstrukce hlavního sídla Ústavu pro studium totalitních režimů v Siwievově ulici v Praze 3 v uplynulých letech. Škoda byla prozatím vyčíslena na **58 000 000 Kč**. ÚSTR se k tomuto oznámení chystá v dohledné době připojit, a to nejenom z důvodu podezření ze spáchání trestného činu, ale i vzhledem k tomu, že je ÚSTR v roli poškozeného. S ohledem na probíhající šetření orgánů činných v trestním řízení se nikdo z vedení instituce nebude k situaci blíže vyjadřovat.

2.

Finanční úřad pro hlavní město Prahu udělil ÚSTR pokutu ve výši **65 783 Kč** za to, že předchozí vedení chybně platilo pronájem za prostory v Domě Radost, kde po dobu „rekonstrukce“ hlavní budovy sídlí část ústavu, a to za období roku 2019. Nové vedení se bude snažit, aby ÚSTR byly odpuštěny sankce, denní penále, které činí 0,5 procenta za každý den, kdy byl pronájem špatně hrazen.

3.

Ke dni 21. 6. 2022 bylo novým vedením nalezeno 30 smluv, které nebyly uzavřeny v souladu se zákonem, a na jejichž základě přesto došlo k vyplacení honorářů ve výši téměř **2 000 000 Kč**.

Po základě pečlivého posouzení finančních dokladů lze konstatovat, že na ÚSTR panovaly nerovné finanční podmínky, konkrétně netransparentní odměňování zaměstnanců. Je alarmující skutečností, že odborní pracovníci s vysokoškolským vzděláním humanitního zaměření, tj. historici, představující páteř naší paměťové instituce, jsou ze všech zaměstnanců nejhůře odměňováni. K ročním odměnám, které byly vypláceny v administrativě (odbor provozu a digitalizace) se řadový odborný pracovník (historik) dopravoval až během dvou let. Někteří řadoví zaměstnanci

v administrativě pobírají srovnatelné, ale i vyšší platy než vedoucí pracovníci, stojící v čele výzkumných oddělení.

Jednomu konkrétnímu externímu autorovi byla například naprosto nestandardně vyplacena částka autorského honoráře přibližně ve výši **160 000 Kč**, s náklady na další rešeršní služby, celkově asi **200 000 Kč**, a to za rukopisy, které neprošly recenzním řízením, tudíž nebyly ve smyslu uzavřené smlouvy bezvadné. Až po dlouhé době byl zadán interní recenzní posudek, který vyzněl zcela negativně. Přesto, nebylo po autorovi vyžadováno navrácení vyplacené extrémně vysoké částky, přičemž hrozí dokonce vyplácení dalších prostředků za dílo neodpovídající základním požadavkům vědecké práce.

4.

Zatímco ostatní státní instituce standardně využívají k vyplňování docházky (účetnictví) licenční služby, ÚSTR zaměstnává své vývojové pracovníky a používá vlastní systém, který spravuje jediný pracovník, mající nejvyšší administrativní práva. V případě déletrvající pracovní neschopnosti nebyla zajištěna jeho zastupitelnost, což ohrožovalo a ohrožuje každodenní fungování instituce, její bezpečnost, včetně bezpečnosti kybernetické. Navíc se jedná o postup zpochybnitelný z pohledu rozpočtové kázně, vyžadující volbu vždy co nejefektivnější varianty řešení.

Po zrušení neobsazených pracovních míst, na které se vázaly pracovní odměny pro zaměstnance, bývalé vedení nepožádalo o navýšení finanční prostředků pro rok 2022, což v současné době znemožňuje výplatu odměn za mimořádné plnění úkolů stávajícím pracovníkům.

5.

Předchozí vedení ÚSTR, navzdory kritické finanční situaci, již v prvním čtvrtletí letošního roku vyplatilo vybraným zaměstnancům odměny ve výši **220 000 Kč**, čímž byla výrazně narušena stabilita čerpání finančních prostředků rozpočtovaných na celý rok 2022. Tyto odměny byly rozděleny výhradně mezi zaměstnance zařazené v kanceláři ředitele (63 000 Kč), odboru produkčním (20 000 Kč) a odboru provozu a digitalizace (137 000 Kč), zatímco historikům (odbor výzkumu a vzdělávání) bylo uděleno **0 Kč**.

Přestože Rada ÚSTR v důsledku volby nového ředitele po předchozím vedení požadovala toliko udržovací činnost a předávání agendy, ještě poslední pracovní den ve své funkci bývalý ředitel Zdeněk Hazdra podepsal smlouvu na IT služby v celkové výši **871 200 Kč**, a to na celé čtyři roky dopředu.

6.

V roce 2019 (s dodatky v letech 2019 až 2021) uzavřelo předchozí vedení smlouvu se soukromou firmou, na jejímž základě měla daná firma vypracovat podklady k zahájení stavebních prací torza budovy v Siwecově ulici. Jinými slovy, v době, kdy Ministerstvo financí jasně sdělilo, že žádné další finanční prostředky na rekonstrukci neposkytne, bývalé vedení se, navzdory tomu, rozhodlo v těchto úkonech pokračovat. Ústav dotyčné firmě zaplatil **9 000 000 Kč (!)** za něco, co se nebude nikdy realizovat.

V době, kdy byl zvolen novým ředitelem docent Kudrna, byla ze strany dosluhujícího ředitele Hazdry uzavřena smlouva, jíž přenechal výše uvedené soukromé firmě plnou moc ohledně řešení a zajištění stavby (rekonstrukce), aniž by ale o tom informoval jak nově jmenovaného ředitele, tak Radu ÚSTR. Firma byla ředitelem Hazdrou dokonce zmocněna převést práva zmocněnce i na jakoukoliv jinou osobu, čímž ústav ztratil kontrolu nad postupy ve věci stavebních a rekonstrukčních prací.

7.

O porušování vnitřních základních pravidel pro nakládání s dokumenty svědčí opakované nacházení nevidovaných a v rozporu s vnitřními pravidly neukládaných faktur a dalších zásadních dokumentů.

Schvalovací proces v rámci ÚSTR navíc opakovaně postrádá auditní stopu, a tudíž není vždy prokazatelné výslovné schválení důležitých rozhodnutí způsobem umožňujícím identifikaci oprávněných osob.

●●●

Nové vedení postupně mapuje situaci, průběžně napravuje zjištěné nedostatky, a bude v tomto postupu pokračovat ve smyslu platných právních norem, zejména s péčí řádného hospodáře.